

Ministerstwo Sprawiedliwości

Sekretarz Stanu
Arkadiusz Myrcha

BK-VII.0520.71.2025
Warszawa, 04 kwietnia 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

przedstawiam odpowiedź na interpelację nr 8044 Pana Posła Jarosława Sachajko *w sprawie haniebnego podglądania pacjentek w Szpitalu Położniczo-Ginekologicznym Ujastek w Krakowie oraz bierności prokuratury*, opracowaną we współpracy z Prokuraturą Krajową, Ministrem Zdrowia i Ministrem Cyfryzacji.

Ad 1, 2, 3, 5

W Prokuraturze Rejonowej Kraków-Nowa Huta w Krakowie prowadzone było postępowanie przygotowawcze, pod sygn. 4134-5.Ds.645.2023, w sprawie usunięcia w okresie od 1 do 24 lipca 2023 r. przez osobę nieuprawnioną istotnej informacji w postaci nagrania monitoringu zarejestrowanego na dwóch kartach pamięci na szkodę Centrum Medycznego Ujastek sp. z o.o., tj. o czyn z art. 268 § 2 k.k. Postępowanie to zostało zakończone postanowieniem o umorzeniu wobec niewykrycia sprawcy przestępstwa.

Akta powyższej sprawy zostaną poddane analizie w Departamencie Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej, pod kątem oceny zasadności decyzji kończącej postępowanie przygotowawcze.

Zgodnie z informacją przekazaną przez Biuro Rzecznika Praw Pacjenta, kwestia konieczności poszanowania intymności i godności pacjentów podczas udzielania im świadczeń zdrowotnych jest uregulowana w art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2024 r., poz. 581). Podmioty lecznicze powinny wystrzegać się wszelkich działań, które w sposób nieuprawniony lub nadmierny będą ingerowały w ww. wartości, mające swoje umocowanie w Konstytucji RP.

Rzecznik Praw Pacjenta dużą wagę w swoich działaniach przykładą do realizacji ww. prawa pacjentów.

Do Rzecznika Praw Pacjenta nie wpłynęły żadne sygnały czy skargi od pacjentów w sprawie Centrum Medycznego Ujastek Sp. z o.o. W związku z tym postępowania wyjaśniające w sprawach indywidualnych pacjentów nie były prowadzone. Informację o tej sprawie Rzecznik Praw Pacjenta powziął z doniesień medialnych oraz z komunikatu Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych¹. Rzecznik Praw Pacjenta niezwłocznie dokonał analizy tych informacji pod kątem wszczęcia postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe prawa pacjentów przez ww. podmiot leczniczy oraz zakazania niezgodnych z prawem działań naruszających prawa pacjentów. Zgodnie z informacjami Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych stosowanie urządzeń rejestrujących obraz na oddziale neonatologii, ukazujący zarówno noworodki, jak ich matki podczas dokonywania intymnych czynności, miało miejsce w okresie od 1 do 23 lipca 2023 r. W tym kontekście należy wskazać, że zgodnie z art. 67 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta nie wszczyna się postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe prawa pacjentów, jeżeli od końca roku, w którym zaprzestano ich stosowania, upłynął rok. Zważywszy na okres podejmowania ww. bezprawnych działań oraz, że informacje o sprawie zostały opublikowane już w 2025 r., z przyczyn formalnych, ww. postępowanie nie mogło zostać podjęte. Co jednak istotne, podmiot leczniczy zaprzestał niezgodnego z prawem działania.

W kontekście powyższego, Rzecznik Praw Pacjenta zapewnił, że kwestia poszanowania intymności i godności pacjentów jest dla Rzecznika jednym z priorytetów, jest to obszar szczególnie monitorowany. W sytuacji powzięcia informacji o możliwym naruszeniu tego prawa Rzecznik Praw Pacjenta każdorazowo podejmie niezwłoczne działania wyjaśniające.

Ad 4

Zgodnie z art. 23a ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U. z 2024 r., poz. 799) za zarządzanie podmiotem leczniczym odpowiada jego kierownik.

¹ <https://uodo.gov.pl/pl/138/3543>

Kierownik podmiotu wykonującego działalność leczniczą może określić w regulaminie organizacyjnym sposób obserwacji pomieszczeń:

- 1) ogólnodostępnych, jeżeli jest to niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa pacjentów lub pracowników,
- 2) w których są udzielane świadczenia zdrowotne oraz pobytu pacjentów, w szczególności pokoi łóżkowych, pomieszczeń higieniczno-sanitarnych, przebieralni, szatni, jeżeli wynika to z przepisów odrębnych, w których są udzielane świadczenia zdrowotne, jeżeli jest to konieczne w procesie leczenia pacjentów lub do zapewnienia im bezpieczeństwa – w przypadku szpitali, zakładów opiekuńczo-leczniczych, zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych, zakładów rehabilitacji leczniczej i hospicjów

– za pomocą urządzeń umożliwiających rejestrację obrazu (monitoring), uwzględniając konieczność poszanowania intymności i godności pacjenta, w tym przekazywanie obrazu z monitoringu w sposób uniemożliwiający ukazywanie intymnych czynności fizjologicznych, potrzebę zastosowania monitoringu w danym pomieszczeniu oraz konieczność ochrony danych osobowych. Ponadto w myśl ust. 1a ww. artykułu – kierownik podmiotu wykonującego działalność leczniczą odpowiada za wykorzystywanie monitoringu zgodnie z przepisami prawa.

Mając na uwadze powyższe, nie jest jasne kto miałby przeprowadzać „audyt systemów monitoringu w innych placówkach medycznych”. Jednocześnie informuję, że Minister Zdrowia nie zlecał kontroli w przedmiotowej sprawie.

Ad 6, 8

Minister Cyfryzacji może prowadzić swoje działania na podstawie i w granicach prawa. Jako organ administracji publicznej nie może podejmować działań naruszających zasadę działania na podstawie przepisów prawa. Wobec braku podstawy prawnej dla przeprowadzania kontroli dotyczących poziomu monitoringu w placówkach medycznych Minister Cyfryzacji nie planuje i nie może planować takich kontroli. Organem uprawnionym do przeprowadzania kontroli poziomu ochrony danych osobowych w każdym podmiocie przetwarzającym dane osobowe na terenie Polski, w tym w placówkach medycznych, jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych – jako krajowy organ nadzorczy, o którym mowa w art. 51 RODO. RODO jako rozporządzenie UE

reguluje kwestie ochrony danych osobowych na terenie całej UE, obowiązuje i jest stosowane bezpośrednio w każdym państwie członkowskim UE.

Ponadto, stosownie do art. 118 ust. 1 ustawy o działalności leczniczej minister właściwy do spraw zdrowia ma prawo przeprowadzania kontroli podmiotów leczniczych pod względem zgodności z prawem i pod względem medycznym. Zgodnie z art. 119 ust. 1 tej ustawy minister właściwy do spraw zdrowia może zlecić przeprowadzenie kontroli innym podmiotom, w tym wojewodom.

RODO reguluje kwestie zasad przetwarzania danych osobowych, które obejmują swoim zakresem także gromadzenie danych osobowych poprzez monitoring i obowiązują bezwzględnie wszystkich administratorów danych. Należy też wskazać, że każdy administrator ponosi pełną odpowiedzialność finansową lub karną za naruszenie przepisów RODO. W poruszonym w interpelacji przypadku Prezes UODO po przeprowadzeniu kontroli i postępowania w sprawie naruszenia, opierając się wyłącznie na podstawie przepisów RODO nałożył na ten podmiot w decyzji ponadmilionową karę finansową, za naruszenie szeregu przepisów RODO. W tej sytuacji, odnosząc się do fragmentu pytania zawartego w interpelacji, dotyczącego planowania wprowadzenia nowych regulacji, informuję, że Minister Cyfryzacji nie ma uprawnień do wprowadzania w RODO zmian prawnych.

Informuję ponadto, że aktualnie Ministerstwo Zdrowia w porozumieniu z Prezesem Urzędu Danych Osobowych oraz Rzecznikiem Praw Pacjenta analizuje przywołane wyżej przepisy dotyczące monitoringu w zakładach leczniczych.

Ad 7

Należy wskazać, że cała struktura RODO opiera się na zasadzie ryzyka, tj. każdy podmiot przetwarzający dane osobowe obowiązany jest przetwarzać je zgodnie z zasadami RODO i chronić je, ponosząc w tym zakresie ryzyko oraz pełną odpowiedzialność finansową, administracyjną i karną, określoną również w RODO. Wobec tego, wedle RODO, każdy administrator zobowiązany jest samodzielnie zapewnić odpowiednią ochronę przetwarzanych przez siebie danych osobowych i oceniać ryzyko, jakie przetwarzanie przez niego danych osobowych może spowodować dla praw i wolności osób, których te dane dotyczą. Każdy podmiot musi dokonywać jej samodzielnie, uwzględniając wiele

specyficznych, indywidualnych dla niego czynników, takich jak: wielkość, struktura organizacyjna, możliwości techniczne czy zakres i rodzaj danych oraz cel ich przetwarzania. Jednym ze skutecznych systemowych sposobów dokonywania oceny ryzyka jest wdrożenie w danej jednostce procesu zarządzania ryzykiem. Dla ułatwienia przyjęcia w tym zakresie właściwych rozwiązań przez administratorów danych osobowych, Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych – jako krajowy organ nadzorczy, określony w RODO, opublikował w 2018 r. dwuczęściowy poradnik: *Jak rozumieć podejście oparte na ryzyku według RODO? Jak stosować podejście oparte na ryzyku?* W tych poradnikach PUODO wyjaśnia istotę zasady podejścia opartego na ryzyku oraz wskazuje, do czego zasada ta zobowiązuje podmioty stosujące przepisy RODO. Tłumaczy też, czym jest ryzyko naruszenia praw i wolności osób, których dane dotyczą. Podkreśla przy tym, że szacowanie ryzyka to proces ciągły, który powinien być przeprowadzany przy użyciu konkretnej metody, zapewniającej jednocześnie stosowanie jednolitych definicji i pojęć. Przedstawione tam zostały kolejne możliwe etapy działań podejmowanych w celu przeprowadzania ogólnej oceny ryzyka oraz szczegółowej oceny ryzyka, czyli tzw. oceny skutków dla ochrony danych, o której mowa w art. 35 RODO.

Należy również wskazać, że Prezes UODO zatwierdził „Kodeks postępowania dotyczącego ochrony danych osobowych przetwarzanych w małych placówkach medycznych” z dnia 9 listopada 2022 r. opracowany przez Federację Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia Porozumienie Zielonogórskie. Tym samym uprawniony krajowy organ nadzorczy stwierdził, że jest on zgodny z przepisami RODO oraz stanowi odpowiednie zabezpieczenie w zakresie ochrony danych przewidzianych przepisami tego unijnego rozporządzenia. Ta decyzja Prezesa UODO o zatwierdzeniu kodeksu dała placówkom medycznym możliwość rozpoczęcia przygotowań do jego wdrożenia.

Podmioty, które będą go stosowały mogą mieć gwarancję prawidłowości używania określonych rozwiązań zatwierdzonych przez właściwy organ nadzoru. Mogą też liczyć na nadzór nad procesami przetwarzania danych osobowych ze strony niezależnego podmiotu monitorującego ten kodeks. Nie bez znaczenia jest również fakt, że zgodnie z RODO organ nadzorczy, gdy rozważa nałożenie kary na dany podmiot musi brać pod uwagę w każdym przypadku, czy podmiot ten prawidłowo stosuje zatwierdzony kodeks postępowania.

Z wyrazami szacunku
Arkadiusz Myrcha
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/